

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาไทยยุคใหม่และการพัฒนาคนไทยยุคใหม่ เพื่อให้มีชีวิตที่มีคุณภาพในสังคมไทย ภายใต้บริบทสังคมโลกใหม่ การศึกษาไทยยุคใหม่มีลักษณะ เป็นการศึกษาที่มุ่งสร้างคน สร้างงาน และสร้างชาติ เป็นการศึกษาแบบองค์รวมและบูรณาการเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ศาสนา และการเมือง เพื่อพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ต้องมุ่งสั่งสมทุนปัญญาไทยและทุนปัญญาโลก ต้องเน้นผลต่อผู้เรียน ทั้งในระดับนโยบายและระดับการเรียนการสอนโดยกำหนดนโยบายการศึกษาที่คำนึงถึงประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามวิธี ที่ถนัดและสนใจ เรียนอย่างสนุก เล่นให้ได้รับความรู้ และมีความสุขกับการเรียน ครูสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิด วิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ เกิดความเชื่อมั่นในตนเองและมีความสุขกับการทำงาน ในมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ยึดหลักสามประการในการจัดการศึกษา คือ เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและกระบวนการเรียนรู้ ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง จะเห็นได้ว่า หลักการจัดการศึกษาในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 สอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษายุคใหม่ เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นคนไทยยุคใหม่ที่มีคุณภาพ วัฒนธรรม คุณค่าแก่สังคมไทย และสังคมโลก มีชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข

การศึกษาเริ่มต้นตั้งแต่วัยเด็ก เพราะเด็กเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่ายิ่งของชาติ การพัฒนาเด็ก คือการพัฒนาชาติ จะเห็นได้ว่าเด็กเป็นความหวังของครอบครัว ชุมชน และสังคม เด็กเป็นผู้สืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมและความเป็นมนุษยชาติ เป็นพลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ ดังตอนหนึ่งในพระราชดำรัส ความว่า

“...เด็ก เป็นผู้ที่จะได้รับช่วงทุกสิ่งทุกอย่างต่อจากผู้ใหญ่ ดังนั้น เด็กทุกคนจึงสมควรและจำเป็นที่จะต้องได้รับ การอบรมเลี้ยงดูอย่าง ถูกต้องเหมาะสม ให้มีศรัทธามั่นคงใน คุณความดี มีความประพฤติเรียบร้อย สุจริต และมีปัญญาฉลาดแจ่มใสในเหตุผล...”

พระราชดำรัส พระราชทานในโอกาสปีเด็กสากล ในวันจันทร์ ที่ 1 มกราคม 2522 (สำนักผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการที่ 4 ปทุมธานี. 2554 : 1)

เด็กที่มีความสมบูรณ์พร้อมทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจและมีพัฒนาการทุกด้านที่เหมาะสมกับวัย ไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ตลอดจนคุณธรรม จริยธรรม จะเป็นผู้ที่สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ เด็กในวัยแรกเริ่มของชีวิต หรือที่เรียกว่า “เด็กปฐมวัย” จัดว่าเป็นระยะที่สำคัญที่สุดของชีวิต เด็กสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว เป็นวัยแห่งการพัฒนา ทั้งนี้เพราะการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม สติปัญญา และบุคลิกภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านสติปัญญาจะสามารถเจริญและหล่อหลอมได้ดีในช่วงวัยนี้ พัฒนาการใดๆ ที่เกิดขึ้นในวัยนี้จะเป็นพื้นฐานที่สำคัญต่อการพัฒนาการในช่วงอื่น ๆ ของชีวิตเป็นอย่างมาก

เด็กอายุ 3-5 ปี เป็นวัยที่ร่างกายและสมองของเด็กกำลังเจริญเติบโต เด็กต้องการความรัก ความเอาใจใส่ ดูแลอย่างใกล้ชิด เด็กวัยนี้มีโอกาสเรียนรู้จากการใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้าได้สำรวจ สร้างสรรค์ เล่น ทดลอง ค้นพบด้วยตนเอง ได้มีโอกาสคิดแก้ปัญหา เลือกดัดสินใจใช้ภาษาสื่อ ความหมาย คิดริเริ่มสร้างสรรค์ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ผู้ที่รับผิดชอบจึงมีหน้าที่ในการอบรมเลี้ยงดูและจัดประสบการณ์ให้เด็กได้พัฒนาเต็มศักยภาพ ส่งเสริมให้เด็กสังเกต สำรวจสร้างสรรค์ และยิ่งเด็กมีความกระตือรือร้นยิ่งทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ ผู้รับผิดชอบจึงต้องส่งเสริม สนับสนุน ให้ความรัก ความเข้าใจ ความเอาใจใส่เด็กวัยนี้เป็นพิเศษ เพราะจะเป็นพื้นฐานที่ช่วยเตรียมความพร้อม ให้เด็กประสบความสำเร็จในการเรียนและในชีวิตของเด็กต่อไป (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 ก)

จากความสำคัญดังกล่าวข้างต้น เด็กจึงควรได้รับการศึกษาโดยการปลูกฝังประสบการณ์ เพื่อเป็นการสร้างรากฐานที่มั่นคงในการที่เด็กจะเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข เด็กทุกคนควรจะได้รับ การปฏิบัติจากผู้ที่เป็นบิดามารดา ผู้ดูแลเด็ก ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กทุกคนให้สมกับที่เขาเป็นผู้ที่มีความสำคัญและมีค่าของประเทศชาติ จะเห็นได้ว่าหน้าที่ของการอบรมเลี้ยงดู จัดเวลาจิตใจส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้การพัฒนาไปในทิศทางที่ถูกต้องเหมาะสมหรือการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย นั้น จึงไม่ใช่เป็นหน้าที่ของครูหรือ ผู้ดูแลเด็ก โรงเรียน สถานศึกษา และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพียงฝ่ายเดียว หากแต่เป็นหน้าที่ของทุกฝ่ายที่จะต้องร่วมมือกันพัฒนาทรัพยากรอันทรงคุณค่านี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพ่อแม่ ซึ่งเป็นผู้ที่ใกล้ชิดเด็กมากที่สุดและนับได้ว่าเป็นบทบาทหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 ก : 22) ได้กำหนดไว้อย่างชัดเจนถึงการเปิดโอกาสให้พ่อแม่

ผู้ปกครอง เข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียนหรือศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในการจัดการศึกษาในมาตรา 24(6) ความว่า การจัดการกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นตลอดเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชน ทุกฝ่าย เพื่อร่วมพัฒนาผู้เรียนให้เขาเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รับผิดชอบการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ได้รับการถ่ายโอนจากส่วนราชการต่าง ๆ และที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งเอง ดังนั้นมาตรฐานการดำเนินงานและการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จึงมีความแตกต่างหลากหลายทั้งในด้าน โครงสร้างอาคาร สถานที่และการบริหารงาน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องนี้ จึงได้จัดทำมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้น เพื่อให้การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นไปอย่างมีระบบ มีมาตรฐานและมีคุณภาพตามหลักวิชาการ สำหรับมาตรฐานดังกล่าว จำแนกออกเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรและ ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. 2548 : 1)

จากการศึกษาปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านมาพบว่ามีปัญหาหลายประการ ดังนี้ คือ ไม่มีความพร้อมทั้งทางด้านบุคลากร งบประมาณ อาคารสถานที่ และข้อจำกัดอื่น ๆ ในด้านการบริหารจัดการ ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร และด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน ซึ่งไม่ได้คุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจะส่งผลให้เด็กมีระดับพัฒนาการที่ล่าช้า รวมถึงพบว่าปัญหาที่มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในกลุ่มที่อยู่ในชนบท จากผลสำรวจประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยไทยหลายครั้งที่ผ่านมา สรุปได้ว่ามีประมาณ 1 ใน 5 ของเด็กในช่วงอายุ 3-5 ปีแรกจะมีระดับพัฒนาการที่ล่าช้าหรือค่อนข้างล่าช้า มีระดับสติปัญญาต่ำกว่าเกณฑ์และนอกจากนี้ยังพบว่าพัฒนาการด้านอารมณ์และสังคมของเด็กไทยอ่อนด้อยด้านสมาธิ อดทนและความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งความสามารถในด้านอารมณ์และสังคมนั้นจะมีผลต่อการเรียนรู้ใน โรงเรียนและผลสัมฤทธิ์ในการเรียน และความสำเร็จของชีวิตในอนาคต(มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ. 2551 : 8) และที่สำคัญการจัดจ้างครูผู้สอนที่มีวุฒิทางการศึกษาดำรงตำแหน่งปริญญาตรี และส่วนใหญ่ไม่มีวุฒิด้านอนุบาลศึกษา ซึ่งอาจเกิดปัญหาในการจัดการศึกษาขึ้นได้หลาย ๆ ด้าน

จากความเป็นมาและปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยในฐานะที่เป็นนักวิชาการศึกษา สังกัดเทศบาลตำบล ห้วยราช อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งมีบทบาทและหน้าที่สำคัญในการกำกับ ดูแล ติดตามการ จัดการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ได้มาตรฐาน มีคุณภาพและเกิดคุณประโยชน์กับเด็ก จึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาและแนวทางการจัดการศึกษาปฐมวัย ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอห้วยราชและอำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ การบริหารจัดการศึกษา ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีความเหมาะสมเพียงใดมีข้อบกพร่อง ปัญหา อุปสรรคอะไรบ้าง ดำเนินงาน และบริหารจัดการได้ตรงตามมาตรฐานและจุดประสงค์ของการดำเนินงานตามมาตรฐานการดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้ง 4 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย ด้านบุคลากรและ การบริหารจัดการ ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านวิชาการและกิจกรรมตาม หลักสูตรและด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน ตามที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กำหนดไว้หรือไม่ เพื่อจะได้ทราบและนำผลการวิจัยไปแก้ปัญหาและพัฒนาการจัดการศึกษาให้มี ประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอ ห้วยราชและอำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอห้วยราชและอำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอห้วยราชและอำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้เป็นประโยชน์ต่อแนวทางการจัดการศึกษาปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอห้วยราชและอำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ดังนี้

1. ทำให้ทราบถึงปัญหาและแนวทางการจัดการศึกษาปฐมวัย ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอห้วยราชและอำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

2. สามารถนำผลการวิจัยไปปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาปฐมวัยของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอห้วยราชและอำเภอกระสัง จังหวัด บุรีรัมย์ให้มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐานมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร และผู้ดูแลเด็ก เกี่ยวกับปัญหาและ แนวทางการจัดการศึกษาปฐมวัย ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขต อำเภอห้วยราชและอำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ตามหนังสือมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก ที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน ดังต่อไปนี้(กรมส่งเสริม การปกครองท้องถิ่น. 2548 : 3-28)

- 1.1 ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ
- 1.2 ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย
- 1.3 ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร
- 1.4 ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหาร และผู้ดูแลเด็ก สังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอห้วยราชและอำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 60 คน ผู้ดูแลเด็ก จำนวน 191 คน รวมทั้งสิ้น 251 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชากร

3. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ปัญหาและแนวทางการจัดการศึกษาปฐมวัย ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอห้วยราชและอำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัย หมายถึง สิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานหรือ การดำเนินงานและมีแนวโน้มทำให้งานไม่สำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอห้วยราชและอำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ตาม
มาตรฐาน การดำเนินการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้ง 4 ด้าน

2. แนวทางการจัดการศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัย
ตามมาตรฐานการดำเนินการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้ง 4 ด้าน

2.1 ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ หมายถึง การกำหนดมาตรฐานการดำเนินงาน
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามขอบข่ายงาน ดังนี้

2.1.1 ด้านบุคลากร หมายถึง คุณสมบัติและบทบาทหน้าที่ของนายกองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น ปลัด นักวิชาการศึกษาและผู้ดูแลเด็ก ผู้ประกอบอาหารและผู้ทำความสะอาดศูนย์พัฒนา
เด็กเล็ก

2.1.2 ด้านการบริหารจัดการ หมายถึง การดำเนินงาน การกำหนดนโยบาย เป้าหมาย
วัตถุประสงค์ การจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รวมทั้งการจัดทำระเบียบ ข้อบังคับ การนิเทศ และพัฒนา
บุคลากรให้มีความรู้ และสามารถพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพและได้มาตรฐาน

2.2 ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย หมายถึง การกำหนดมาตรฐาน
การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามขอบข่ายงาน ดังนี้

2.2.1 ด้านอาคารสถานที่ หมายถึง พื้นที่ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สถานที่ตั้ง
อาคารเรียนและอาคารประกอบ ทางเข้า – ออก ประตู หน้าต่าง รั้ว และตลอดจนพื้นที่ใช้สอยอื่น ๆ

2.2.2 ด้านสิ่งแวดล้อม หมายถึง องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกตัว
อาคาร เช่น แสงสว่าง เสียง การถ่ายเทอากาศ สภาพพื้นที่ในอาคาร สภาพแวดล้อมและมลภาวะ

2.2.3 ด้านความปลอดภัย หมายถึง มาตรการป้องกันความปลอดภัยและมาตรการ
การเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ฉุกเฉิน

2.3 ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร หมายถึง มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนา
เด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามขอบข่ายงาน ดังนี้

2.3.1 ด้านวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนรู้
ตามหลักสูตรการจัดการศึกษาปฐมวัยและการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการเรียนการสอน การจัดหา
วัสดุอุปกรณ์ประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล การนิเทศการศึกษา
และการเตรียมความพร้อมสำหรับเด็กปฐมวัย

2.3.2 ด้านกิจกรรมตามหลักสูตร หมายถึง การจัดประสบการณ์ให้เด็กได้เกิด
การเรียนรู้และการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา ซึ่งครอบคลุมถึง

การจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ การจัดกิจกรรมประจำวัน รวมทั้งโภชนาการสำหรับเด็ก เพื่อให้
 สมองสามารถเรียนรู้ได้เต็มศักยภาพ

2.4 ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากชุมชน หมายถึง การกำหนดมาตรฐาน
 การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามขอบข่ายงาน ดังนี้

2.4.1 ด้านการมีส่วนร่วม หมายถึง การประชุมชี้แจงให้ราษฎรในชุมชนทราบถึง
 ประโยชน์และความจำเป็นของการดำเนินงาน การจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ การเปิดโอกาสให้
 ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อกระชับความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2.4.2 ด้านการสนับสนุนจากชุมชน หมายถึง การระดมทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน
 การสมทบทุน การอุดหนุนงบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและจากภาครัฐ เอกชน องค์กร
 มูลนิธิ หรือมีผู้อุทิศให้ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

3. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง สถานศึกษาระดับปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 ในเขตอำเภอห้วยราชและอำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

4. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล
 ในเขตอำเภอห้วยราชและอำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

5. ผู้บริหาร หมายถึง นายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดเทศบาล/ปลัด
 องค์การบริหารส่วนตำบล นักบริหารการศึกษา นักวิชาการศึกษา ของเทศบาล/องค์การบริหาร
 ส่วนตำบล ที่มีหน้าที่ควบคุม กำกับติดตามการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครอง
 ส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอห้วยราชและอำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

6. ผู้ดูแลเด็ก หมายถึง บุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ทำหน้าที่อบรมเลี้ยงดูเด็กและ
 จัดกิจกรรมพัฒนาเด็กให้มีพัฒนาการสมวัย ในที่นี้หมายถึง หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหรือผู้ดูแลเด็ก
 ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอห้วยราชและอำเภอ
 กระสัง จังหวัดบุรีรัมย์